

פרק ראשי	תעסוקה
תאריך פרסום	

פרמטרים וסדירויות בחניכות ותיאום ציפיות - מעסיקים

בתי הספר המקצועיים בפקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א

פרמטרים וסדירויות בחניכות

בתי הספר המקצועיים בפקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א

החינוך המקצועי לנוער במדינת ישראל מעוגן בחוק החניכות (1953). מתוקף כך, אחראי האגף להכשרה מקצועית במשרד העבודה על בתי ספר מקצועיים לנוער. החוק קובע את קיומם של בתי-ספר להכשרה מקצועית, המאפשרים שילוב של לימודים תיכוניים כלליים עם לימודי מקצוע ועבודה מעשית, קרי- חינוך דואלי.

התחולה: בתי ספר לנוער בפקוח המינהל להכשרה מקצועית – משרד העבודה

- בכל התקשרות עם מעסיק, יש לוודא, בהתאם לכתוב מטה, שהוא מכיר ומודע לדרישות המשרד.
- במידה ומדובר בעסק בו המנטור של התלמיד איננו בעל העסק עצמו, אלא מנטור שעובד בעסק, יש להקפיד שבעל העסק והמנטור עומדים בפרמטרים להלן.
 - במידה ומדובר בעסק קטן בו בעל העסק יחונך באופן אישי את התלמיד, ניתן להתעלם מסעיף מספר 2 (פרמטרים לבחינת מנטור אצל מעסיק).

1. פרמטרים לבחינת מעסיק פוטנציאלי

את העמידה בפרמטרים להלן יש לבדוק ולבחון ב-3 נקודות זמן: לפני שמתחילים לעבוד עם המעסיק, בפברואר וביוני.

- 1.1. המעסיק משלם לתלמיד על פי חוק.
- 1.2. במקום החניכות יש מנטור קבוע שמלווה את התלמיד לאורך השנה.
- 1.3. המעסיק מתחייב למלא חוות דעת מקצועית על התלמיד פעמיים בשנה (נספח א).
- 1.4. המעסיק שותף לבניית תכנית חניכות על ציר התקדמות.
- 1.5. במקום החניכות יש איש קשר מחויב ורתום לקשר עם בית הספר.
- 1.6. יש הלימה מקצועית בין מגמות הלימוד ותכנית הלימודים לחניכות עצמה.

2. פרמטרים לבחינת מנטור אצל מעסיק

את העמידה בפרמטרים להלן יש לבדוק ולבחון במעמד הריאיון האישי:

- 2.1. המנטור בעל רקע מקצועי של שנתיים לפחות.
- 2.2. בעל יחסי אנוש טובים, מוטיבציה לחנוך וכישורי הנחייה בסיסיים.

את העמידה בפרמטרים להלן יש לבדוק ולבחון ב-3 נקודות זמן: לפני שמתחילים לעבוד עם המעסיק, בפברואר וביוני.

- 2.3. המנטור זמין ללוות את התלמיד לאורך שנה אחת לפחות.
- 2.4. המנטור זמין להעריך את טיב העבודה ולספק משוב, פעמיים בשנה (נספח א).
- 2.5. המנטור שותף לבניית תכנית חניכות אישית שנתית על ציר התקדמות.

תעסוקה	פרק ראשי	פרמטרים וסדירויות בחניכות ותיאום ציפיות - מעסיקים
	תאריך פרסום	בתי הספר המקצועיים בביקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א

3. סדירויות ופעולות על פי גאנט שנת

3.1. אוגוסט (או בכל נקודת זמן בה נוצר קשר עם מעסיק פוטנציאלי) - בחינת התאמת מעסיק ומנטור: יש לבחון את התאמתו של מעסיק לצרכי בית הספר ולצרכי התלמיד. במידה וקיימת התאמה, יש לבחון את התאמתו של מנטור ראוי אצל המעסיק, באמצעות ראיון אישי. ההתאמה, הן של המעסיק והן של המנטור, תיעשה בהתבסס על סעיף מספר 1 (פרמטרים לבחינת מעסיק פוטנציאלי) וסעיף מספר 2 (פרמטרים לבחינת מנטור אצל מעסיק).

3.2. ספטמבר (או בכל נקודת זמן בה תלמיד נכנס לחניכות) - הכנה של התלמיד ליציאה לחניכות: ההכנה נערכת בשיחה אישית עם התלמיד, לפני הפגישה עם המנטור. במסגרת השיחה ניתן להיעזר בשאלות מנחות: מה מסקרן אותך לקראת כניסה לחניכות? איך אתה מדמיין את המקום? ממה אתה חושש? האם יש משהו שאתה רוצה לבקש מהמנטור? מה הציפיות שלך ממקום החניכות?

3.3. ספטמבר (או בכל נקודת זמן בה תלמיד נכנס לחניכות) - ליווי התלמיד למקום העבודה ותיאום ציפיות תלמיד-רכז תעסוקה-מנטור: רכו התעסוקה ילווה את התלמיד ביומו הראשון בעבודה ויהיה נוכח בפגישת ההיכרות ותיאום הציפיות עם המנטור.

3.3.1. נושאים לשיחת תיאום ציפיות:

- 3.3.1.1. התנהגות במקום העבודה: הגעה סדירה, זמני הפסקות, ארוחות, איחורים, קוד לבוש, דרכי התנהלות ושיח.
- 3.3.1.2. ציפיות מקצועיות: משימות וסדר יום.
- 3.3.1.3. ציפיות לימודיות: חיבור לתכנית הלימודים.

3.3.2. מה אפשר וכדאי, לדוגמה, לשאול את המנטור באותו יום?

- 3.3.2.1. איך התחלת להתעניין בתחום זה?
- 3.3.2.2. מהם תחומי העניין שלך?
- 3.3.2.3. איך השגת את העבודה הזו?
- 3.3.2.4. מה כוללת העבודה שלך?
- 3.3.2.5. מה עזר לך להתכונן למקום העבודה ולתפקיד?
- 3.3.2.6. אילו כישורים והשכלה צריך כדי להתקבל?
- 3.3.2.7. איך נראה יום עבודה טיפוסי?
- 3.3.2.8. מהן החובות שלך?
- 3.3.2.9. מהם תחומי האחריות שלך?
- 3.3.2.10. מה אתה אוהב במקום העבודה שלך? בתחום העיסוק שלך?
- 3.3.2.11. מה גודל הארגון?
- 3.3.2.12. מה מטרות הארגון?

תעסוקה	פרק ראשי	פרמטרים וסדירויות בחניכות ותיאום ציפיות - מעסיקים
	תאריך פרסום	בתי הספר המקצועיים בפקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א

- 3.3.2.13. אילו תחומי עיסוק יש בארגון זה? אילו תפקידים?
- 3.3.2.14. כמה עובדים יש בארגון?
- 3.3.2.15. מה תפקיד המחלקה הזו בארגון?
- 3.3.2.16. מה אנשים לומדים כשהם עובדים בארגון זה ובמחלקה זו?
- 3.3.2.17. כיצד הארגון משפיע על הקהילה?
- 3.3.2.18. איך ההרגשה לעבוד בארגון הזה?
- 3.3.2.19. איך סביבת העבודה?
- 3.4. אוקטובר (או שבוע אחרי שתלמיד נכנס לחניכות) - רפלקציה על היום הראשון בעבודה:
רכז התעסוקה יערוך שיחה אישית עם התלמיד. במהלך השיחה התלמיד ישתף את רכו התעסוקה בהתרשמותו מיום העבודה הראשון, בין היתר דרך תיעוד התשובות לשאלות בסעיף 3.3.2. כמו כן, ראוי לשאול את התלמידים שאלות מנחות, כגון:
- 3.4.1. איך הייתה החוויה עבורך?
- 3.4.2. מה למדת?
- 3.4.3. האם המקום עורר בך רצון לעבוד בו?
- 3.4.4. מה יהיה התפקיד שלך?
- 3.4.5. נושא אחד שעניין אותך או שלמדת.
- 3.4.6. האם מקום מסוג זה הוא מקום בו היית רוצים לעבוד? מדוע?
- 3.4.7. מה הכי פחות אהבת?
- 3.4.8. מה חשבת על התפקיד? האם הוא מאתגר? משעמם? הציג נתונים שיתמכו בדעתך.
- 3.4.9. מה חשבת על הארגון? מה הייתה האווירה בו? האם נראה שאנשים נהנים מעבודתם?
- 3.4.10. כמה זמן הארגון שוכן במקום הוא נמצא?
- 3.4.11. אילו שירותים הארגון מספק? מיהם לקוחותיו?
- 3.4.12. תאר את המנטור, תארו את התפקיד שלו.
- 3.4.13. האם היית רוצים לעשות תפקיד כזה? מדוע?
- 3.5. פברואר - בחינה מחודשת של ההתאמה ומשוב על התלמידים: יש לבחון את התאמתו של מעסיק לצרכי בית הספר ולצרכי התלמיד. במידה וקיימת התאמה, יש לבחון את התאמתו של מנטור ראוי אצל המעסיק. ההתאמה, הן של המעסיק והן של המנטור, תיעשה בהתבסס על הפרמטרים שהוגדרו לבחינה בפברואר על פי סעיף מספר 1 (פרמטרים לבחינת מעסיק פוטנציאלי) והפרמטרים שהוגדרו לבחינה בפברואר על פי סעיף מספר 2 (פרמטרים לבחינת מנטור אצל מעסיק).

תעסוקה	פרק ראשי	פרמטרים וסדירויות בחניכות ותיאום ציפיות - מעסיקים
	תאריך פרסום	בתי הספר המקצועיים בפיקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א

3.6. יוני- בחינה מחודשת של ההתאמה ומשוב על התלמידים: יש לבחון את התאמתו של מעסיק לצרכי בית הספר ולצרכי התלמיד. במידה וקיימת התאמה, יש לבחון את התאמתו של מנטור ראוי אצל המעסיק. ההתאמה, הן של המעסיק והן של המנטור, תיעשה בהתבסס על הפרמטרים שהוגדרו לבחינה ביוני על פי סעיף מספר 1 (פרמטרים לבחינת מעסיק פוטנציאלי) והפרמטרים שהוגדרו לבחינה ביוני על פי סעיף מספר 2 (פרמטרים לבחינת מנטור אצל מעסיק).

3.7. יוני- אירוע הוקרה למעסיקים ולמנטורים: חשוב שכל בית ספר ימצא את הדרך להוקיר את המעסיקים ואת המנטורים בפרט- על ידי תעודת הוקרה, פרסום בעיתונות, ערב הוקרה וחשיפה לקהילה.

תיאום ציפיות - מעסיקים

בתי הספר המקצועיים בפיקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א

במסגרת החינוך המקצועי, ייעוד של תעסוקת נוער הוא חינוכי- פיתוח מיומנויות וכישורים המגלמים את הפוטנציאל האנושי של התלמידים. זאת, באמצעות למידה המתבססת על התנסות אותנטית בחיים הממשיים, אשר בכך מזמנת התמודדות עם בעיות אמיתיות. בתוך כך, תעסוקת נוער מהווה תשתית פדגוגית פורייה לצמיחה ולהתפתחות של התלמידים. על כן, היא מחזקת את תחושת המסוגלות והדימוי העצמי ומעניקה משמעות ותחושת ערך לבני נוער שעשויים להתקשות למצוא זאת בלמידה העיונית. לאור הכתוב לעיל, יש לוודא שנעשה תיאום ציפיות ברור.

1. פרמטרים - מעסיק¹

- 1.1. יש לשלם לתלמיד על פי חוק החניכות (19.32 ש"ל לשעה).
- 1.2. במקום העבודה יש מנטור קבוע שמלווה את התלמיד לאורך השנה.
- 1.3. יש למלא חוות דעת מקצועית על התלמיד פעמיים בשנה (נספח א).
- 1.4. המעסיק מתחייב לבניית תכנית תעסוקתית על ציר התקדמות, יחד עם רכז התעסוקה ורכז המגמה בבית הספר.
- 1.5. במקום העבודה יש איש קשר מחויב ורתום לקשר עם בית הספר.
- 1.6. יש הלימה מקצועית בין מגמות הלימוד ותכנית הלימודים לתעסוקה עצמה.

¹ מעסיק - חברה המעסיקה את התלמיד

תעסוקה	פרק ראשי	פרמטרים וסדירויות בחניכות ותיאום ציפיות - מעסיקים בתי הספר המקצועיים בביקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א
	תאריך פרסום	

2. פרמטרים - מנטור²

- 2.1. בעל רקע מקצועי של שנתיים לפחות.
- 2.2. בעל יחסי אנוש טובים, מוטיבציה לחנוך וכישורי הנחייה בסיסיים.
- 2.3. זמין ללוות את התלמיד לאורך שנה אחת לפחות.
- 2.4. זמין להעריך את טיב העבודה ולספק משוב, פעמיים בשנה (נספח א).
- 2.5. שותף לבניית תכנית תעסוקתית אישית שנתיית על ציר התקדמות, , יחד עם רכז התעסוקה ורכז המגמה בבית הספר.

3. סדירויות

- 3.1. בית הספר והעסק יחליטו ביחד על מתווה מתאים לתעסוקת התלמיד. בתוך כך, ייקבע אם התלמיד עובד פעם בשבוע, פעמיים בשבוע או באופן מרוכז, בחודשים מסוימים לאורך השנה.
- 3.2. במידה והחברה מבטחת את עובדיה, יש לבטח את התלמיד באופן דומה לכל עובד אחר בחברה.

² מנטור - עובד בחברה שמעסיקה את התלמיד והוא הגורם שחונך את התלמיד בפועל

תעסוקה

פרק ראשי

פרמטרים וסדירויות בחניכות ותיאום ציפיות - מעסיקים

בתי הספר המקצועיים בפיקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א

תאריך פרסום

נספח א - משוב על התלמיד

שלום,

הנהלת בית הספר מבקשת לקבל את חוות דעתך על התלמיד _____ שמועסק אצלך במסגרת חניכות, כחלק מתכנית הלימודים. נודה לעזרתך בגיבוש חוות הדעת ומילוי הטופס להלן.

שם התלמיד: _____ כיתה: _____ מגמה: _____

שם מקום העבודה: _____ שם המנטור: _____

מועד תחילת החניכות: _____

1	2	3	4	סמנו באיזו מידה העבודה השפיעה על היכולת של התלמיד בכל אחד מהתחומים הבאים (4- במידה רבה, 1- במידה מועטה)
				לעמוד מול קהל כדי להציג רעיון בפני אנשים
				לתקשר עם לקוחות ולתת להם שירות
				לצבור ניסיון מקצועי משמעותי בתחום
				מקום העבודה נותן לתלמיד משמעות ושייכות
				מקום העבודה גורם לתלמיד להיות גאה בעצמו ובעבודה
				לחפש הזדמנויות לקדם את מקום העבודה
				רצון ללמוד ולהשתפר במקצוע
				לעבוד בשיתוף פעולה ובעבודת צוות
				להרגיש יותר מחובר למקצוע
				לקחת אחריות ולהשפיע על תחום מסוים במקום העבודה
				להתמודד עם מצבי לחץ
				לתת ולקבל ביקורת בונה
				לשפר את הקשר של התלמיד עם המורים
				ליישם בעבודה את מה שהתלמיד לומד במגמה
				לבטא יותר טוב את הרעיונות שלו ולשכנע אחרים
				להתייעץ עם אחרים ולשמוע דעות שונות
				לפעול במצב של אי וודאות
				להבין שאם התלמיד ישקיע זמן ומאמץ הוא ישתפר

תעסוקה	פרק ראשי	פרמטרים וסדירויות בחניכות ותיאום ציפיות - מעסיקים בתי הספר המקצועיים בביקוח המינהל להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א
	תאריך פרסום	

הסבר בקצרה את מהות עבודתו של התלמיד :

רציתי להוסיף :

הצעות שיש לי לשיפור התהליך :
